

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Β' Γενικού Λυκείου
Ανθρωπιστικών Σπουδών

Τετάρτη 8 Μαΐου 2024 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.

- a) Όταν το βραδάκι επέστρεψε στο σπίτι, η κορούλα του η Τέρτια, η οποία τότε ήταν πάρα πολύ μικρούλα, έτρεξε στην αγκαλιά του πατέρα. Ο πατέρας έδωσε στην κόρη (ένα) φιλί, αλλά παρατήρησε ότι αυτή ήταν λιγάκι θλιμμένη. «Τι είναι» είπε «Τέρτιά μου; Γιατί είσαι λυπημένη; Τι σου συνέβη;» «Πατέρα μου» απάντησε εκείνη «ο Πέρσης χάθηκε/πέθανε.»
- b) Μια ξάστερη νύχτα, ξαφνικά η σελήνη είχε χαθεί (είχε πάθει έκλειψη). εξαιτίας του ξαφνικού παράξενου και φοβερού θαύματος, τρόμος είχε καταλάβει τις ψυχές των στρατιωτών και ο στρατός είχε χάσει την αυτοπεποίθησή του (το ηθικό του). Τότε ο Σουλπίκιος Γάλλος μίλησε για/πραγματεύτηκε τη φύση του ουρανού και τη στάση και τις κινήσεις των αστεριών και της σελήνης, και μ' αυτόν τον τρόπο έστειλε τον στρατό πρόθυμο στη μάχη/ με αναπτερωμένο το ηθικό. Έτσι οι ελευθέρια τέχνες του Γάλλου άνοιξαν τον δρόμο για εκείνη τη λαμπρή νίκη του Παύλου.

- B1. Ο Ρωμαίος λογοτέχνης, έχοντας κατακτήσει την εθνική του αυτοσυνειδησία, επικεντρώνει το ενδιαφέρον του στη ρωμαϊκή ιστορία, παρελθούσα και σύγχρονη, στη γλώσσα και τη γραμματεία, το δίκαιο και τον πολιτισμό του. Η έντονη συμμετοχή του στα εσωτερικά τεκταινόμενα αποτυπώνεται σε ρητορικούς λόγους προσανατολισμένους στα πρότυπα των αττικών ρητόρων. Ταυτόχρονα η απογοήτευση τον ωθεί προς μία φιλοσοφική φυγή από την πραγματικότητα: με υπόστρωμα ελληνικές φιλοσοφικές προσλήψεις εμβαθύνει σε χώρους θεολογικής, κοσμολογικής, ανθρωπολογικής και κυρίως πολιτικής σκέψης με κέντρο αναφοράς πάντοτε τη Ρώμη. Ο φιλοσοφικός και πολιτικός στοχασμός αυτονομεί το διανοούμενο λογοτέχνη (που είναι συχνά ταυτόχρονα

και στρατιωτικός και πολιτικός) από τα ελληνικά πρότυπα και τον οδηγεί σε προσωπικές επιλογές και κατακτήσεις.

B2. Εισιτήριο → *rediit*

Εποικοδομητικός → *domum*

Άσπονδος → *respondit*

Ουσία → *esse*

Παραδοτέος → *dedit*

B3. Η τεχνητή νοημοσύνη, ως ένα πεδίο της τεχνολογίας που αναπτύσσεται συνεχώς και ιλιγγιωδώς, αποτελεί ακόμα *terra incognita* για την πλειονότητα των ανθρώπων.

Από τα μέσα ενημέρωσης μεταδόθηκαν εχτές *urbi et orbi* εικόνες από την επίθεση στο Ισραήλ, προκαλώντας τεράστια ανησυχία και έντονο προβληματισμό στην παγκόσμια κοινότητα.

B4. α)

a) **Domum:** domus

b) **Quae:** cui

c) **Patris:** patribus

d) **Eam:** eis/iis/is

e) **Quis:** quo

f) **Motibus:** motus

g) **Liberals artes:** liberalium artium

h) **Aditus:** aditus

i) **Exercitum alacrem:** exercitu alacri

j) **illustrem illam Pauliānam victoriam:** illustris illius Paulianae victoriae

β)

dedit (γ' ενικό) → dat, dabat, dabit, dedit, dederat, dederit

animadvertit (γ' πληθυντικό) → animadvertunt, animadvertabant, animadvertent, animadverterunt/-ere, animadverterant, animadverterint.

est (γ' πληθυντικό) → sunt, erant, erunt, fuerunt/-ere, fuerant, fuerint

invaserat (α' πληθυντικό) → invadimus, invadēbamus, invadēmus, invasimus, invaseramus, invaserimus

misit (β' ενικό) → mittis, mittebas, mittes, misisti, miseris, miseris

- B5. α)** Στην πρόταση «**Serēnā nocte subito luna defecerat**» ο ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός είναι η λέξη **serēnā** που προσδιορίζει την λέξη **nocte**.

Μετατροπή του παραπάνω επιθετικού προσδιορισμού σε δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση:

Nocte, quae serena erat.

- β) Ut domum ad vesperum rediit:** Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο **ut**, γιατί εκφράζει το προτερόχρονο. Εκφέρεται με οριστική παρακειμένου (**rediit**), καθώς αναφέρεται στο παρελθόν και δηλώνει κάτι το πραγματικό / γιατί η πράξη ενδιαφέρει από καθαρά χρονική άποψη και σε σχέση με την πρόταση εξάρτησης, δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το **cucurrit**.

- γ) Pater filiae osculum dat.**

Μετατροπή στην παθητική σύνταξη: **osculum filiae a patre datur.**

- δ) domum:** επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει κίνηση σε τόπο στο ρήμα **rediit**.

Στάση σε τόπο: **domi**

Κίνηση από τόπο: **domo**

- ε) ab/ex/ de repentino monstro**